

Název: Jdi dál! – Programy primární prevence 2024

Základní informace o programu:

Úroveň provádění: Specifická všeobecná prevence

Oblast zaměření: Adiktologie a různé druhy závislostí, výhody a rizika internetu, změny v dospívání, vlastní hodnota, sexualita, duševní zdraví, šikana.

Cílová skupina: Mladší školní věk, starší školní věk

Forma: Interaktivní

Délka programu: Pro každý ročník jsou připraveny 2 bloky preventivních programů o délce 3x 45 minut.

Poskytovatel: Maják o.p.s.

Náročnost programu: Mírná náročnost

Metodická podpora: Program realizuje externí pracovník. Objednatel může také využít poradenství a vzdělávání nabízené realizátorem.

Pomůcky: Psací a výtvarné potřeby, edukační karty Myši z Majáku, příběhové plachty, materiál na výrobu her, hry pro třídní kolektivy.

Evaluace: Písemné hodnocení od učitelů a ústní hodnocení žáků bezprostředně po realizaci programu. Zápis lektora, ve kterém hodnotí vlastní práci, daný program a fungování třídního kolektivu. Práce lektorského týmu a kvality programů je evaluováno 2x ročně, vždy v závěru pololetí na společném setkání s garantem programu. Také hodnocení školy celkové spolupráce s organizací vždy na konci školního roku.

Cena programu: 2 520 Kč

Popis programu (perex)

Max. 350 slov

Projekt “Jdi dál! – Programy primární prevence 2024” navazuje na identifikované potřeby jednotlivých základních škol v plnění jejich Preventivních plánů a nabízí školám komplexní program – bloky zaměřené na všeobecnou prevenci rizikového chování. Projekt se zaměřuje na postoje žáků a porozumění problematice rizikového chování, posiluje dovednosti účastníků aktivně zastávat své postoje a odolat tlaku vrstevnické skupiny. V programech jsou zakomponovány metody a techniky pro posilování psychického zdraví žáků.

Tento projekt cílí na žáky základních škol (a víceletých gymnázií) v Libereckém kraji od 4. do 9. ročníků. V rámci tohoto projektu bude realizováno 140 programů všeobecné primární prevence pro 70 tříd. V každé třídě proběhnou 2 bloky po 3 vyučovacích hodinách.

Východiska programu

Max. 300 slov

Preventivní programy na základních školách vycházejí z poznatků psychologie, pedagogiky a sociální prevence. Jejich cílem je předcházet rizikovému chování u dětí a dospívajících a podporovat jejich zdravý vývoj. Programy staví na tom, že děti se nejlépe učí prostřednictvím zkušeností, interakce a pozitivních vzorů, a proto využívají metody, které je aktivně zapojují a rozvíjejí jejich sociální dovednosti. Klíčové je posilování ochranných faktorů, jako jsou zdravé vztahy, schopnost rozhodovat se v náročných situacích a odolnost vůči negativním vlivům. Programy proto pracují s podporou sebevědomí, kritického myšlení a schopnosti řešit problémy. Důležitou součástí prevence je také přizpůsobení obsahu věku dětí. Jinak se pracuje s mladšími žáky, kteří se učí základním hodnotám a sociálním dovednostem, a jinak s dospívajícími, kteří se setkávají s většími tlaky vrstevníků a složitějšími životními situacemi. V neposlední řadě programy vycházejí z aktuálních výzev a problémů, kterým děti čelí – ať už jde o mezilidské vztahy, vliv sociálních sítí, duševní zdraví nebo rizikové chování. Cílem není jen varovat před riziky, ale především poskytnout dětem nástroje, jak se s nimi zdravě a zodpovědně vypořádat.

Cíle programu

Max. 150 slov

Naším cílem je realizovat 140 programů všeobecné primární prevence pro 70 tříd (2 bloky po 3 vyučovacích hodinách). Projekt se zaměřuje na postoje žáků a porozumění problematice rizikového chování, posiluje dovednosti účastníků aktivně zastávat své postoje a odolat tlaku vrstevnické skupiny. V programech jsou zakomponovány metody a techniky pro posilování psychického zdraví žáků.

Projekt má za cíl preventivně působit a minimalizovat rizikové chování u dětí a mládeže v Libereckém kraji. Naše organizace školám nabízí preventivní programy i tematické semináře pomocí nichž přispívá k naplnění Preventivních plánů škol. Potřebnost je pravidelně komunikována a aktualizována dle potřeb z pracovních skupin města Liberec a Jablonec nad Nisou. Dále pak na Krajském úřadě v rámci protidrogové politiky kraje.

Cílová skupina

Max. 150 slov

Cílovou skupinou jsou žáci základních škol (a víceletých gymnázií). Lektori MAJÁKu chodí do Libereckých základních škol, do základních škol v Jablonci nad Nisou i jiných základních

škol po celém Libereckém kraji od 4. do 9. ročníků. Naší cílovou skupinou je běžná populace žáků základních škol a víceletých gymnázií.

V rámci tohoto projektu plánujeme realizovat programy pro 70 tříd. Celkově by tedy mělo být osloveno 2x cca 1400 žáků.

Nepřímými účastníky programu bude minimálně 70 pedagogických pracovníků, kteří budou programům pro třídy přihlížet.

Časová struktura

Max. 200 slov

Pro každý ročník od 4. do 9. třídy nabízíme školám dva bloky preventivních programů. Při objednání obou bloků programu pro jednu třídu jsou setkání realizována s časovým rozestupem. Ideálně tak, aby byl jeden blok v prvním pololetí a druhý blok v druhém pololetí.

Délka jednoho preventivního programu jsou tři vyučovací hodiny.

Před každým realizovaným programem se konzultuje s třídním učitelem aktuální situace ve třídě a to, jak bude program probíhat. Následují tři vyučovací hodiny práce se třídou. Na konci programu je opět s třídním učitelem konzultován průběh celého programu a fungování žáků. Učitelé také hodnotí práci lektora a strukturu programu. Letor také píše písemný zápis z programu, který je následně odeslán škole.

Obsah programu

Max. 350 slov

V preventivních programech nabízíme témata zaměřující se na podporu zdravých vztahů ve třídě a k prevenci šikany a kyberšikany. Zaměřujeme se zde především na posílení vzájemného respektu v kolektivu, rozvíjení spolupráce žáků, posílení zdravého sebevědomí, prohloubit znalost žáků o základních rysech domácího násilí a vedení žáků k porozumění základním rysům šikany a kyberšikany. Dále se v programech zaměřujeme na různé druhy závislostí – problematice užívání alkoholu a tabákových výrobků, nelegálních drog i nelátkovým závislostem. V tomto tématu klademe důraz i na zvyšování dovednosti odolávat tlaků vrstevnické skupiny. Také se zaměřujeme na téma internetu a sociálních sítí. Zde se snažíme žáky seznámit se zásadami bezpečného pohybu na internetu a přiblížit jim problematiku kyberšikany (její druhy, prostředky a prevenci). U starších ročníků se věnujeme také tématům sexuality a rizikového sexuálního chování. Zde se snažíme žáky vést k zodpovědnému přístupu k vlastní sexualitě. Zaměřujeme se i na téma související s duševním zdravím, například poruchy příjmu potravy či prevenci sebepoškozování. Snažíme se žáky vést k úctě k vlastnímu tělu a k uvědomění si okolního vlivu na vnímání sám sebe. Další z témat, které žákům nabízíme je

téma zaměřené na předcházení vzniku extremistických názorů a postojů. Snažíme se žáky vést k respektu vůči ostatním lidem v naší společnosti a zároveň upozorňujeme na některá rizika spojená s určitými subkulturami. Také se snažíme ukázat na hlavní problémy a principy sekt a náboženských hnutí.

Jednotlivé bloky programu jsou zaměřeny vždy na jedno konkrétní a ucelené téma a každý blok je doporučen pro konkrétní věkovou skupinu

Personální nároky

Max. 250 slov

Programy jsou vedeny lektory a lektorkami s kvalifikací dle čtyřúrovňového modelu kvalifikačních stupňů pro pracovníky v primární prevenci rizikového chování ve školství. V průběhu roku se lektoři dále školí prostřednictvím komerčně nabízených školení a seminářů dle aktuálních témat.

Do třídy vždy vstupuje jeden lektor. Během programu také musí být ve třídě přítomen třídní učitel nebo jiný pověřený pedagog.

Lektoři také během roku prochází supervizí i intervizí.

Kontraindikace (omezení)

Max. 150 slov

Program primární prevence je realizován v případě splnění podmínek zakotvených ve smlouvě uzavřené mezi poskytovatelem a objednavatelem. V případě porušení či nenaplnění smlouvy může poskytovatel od smlouvy odstoupit. Při výskytu situace, která je důvodem k ukončení programu je se školou sepsán protokol o důvodu ukončení a domluven jiný termín programu či doporučení jiné vhodnější služby.

Evaluace

Max. 150 slov

V MAJÁKu máme tři evaluace. Jedním z nich je písemné hodnocení od učitelů, které učitel píše na konci každého realizovaného programu. Také žáci mají prostor k ústnímu hodnocení programu bezprostředně po jeho realizaci. Dalším způsobem je zápis lektora z programu. Tento formulář je následně odeslán i škole.

Materiální požadavky

Max. 150 slov

Lektoři ke své práci využívají běžné kancelářské potřeby jako papíry, psací potřeby (fixy, voskovky, pastelky...), papírové pásy. Také využívají laminovací folie na výrobu pomůcek na aktivity a hry. V programech jsou také využívány edukační karty, hry pro třídní kolektivy a příběhové plachty. U některých programů je potřeba také využívat třídní tabuly.

K odborným informacím do programů jsou využívány informace z odborné literatury.

Prostorové požadavky

Max. 100 slov

Programy probíhají vždy v běžné školní třídě. Žáci však nesedí v lavicích, ale utvoří se půlkruh ze židlí. To napomáhá k otevřené atmosféře. V programech, kde je potřeba využít tabule je půlkruh nasměrován vždy tak, aby žáci viděli na tabuli. Lektor je součástí půlkruhu. Třídní učitel sedí vždy stranou za žáky a jeho role je být pozorovatelem.

Požadavky na supervizi

Max. 100 slov

Tým odborných lektorů se během školního roku setkává s odborným externím supervizorem. Tato setkání probíhají 3x až 4x za rok s odstupem pár měsíců. Každé setkání bývá o délce 3 hodin.

Ověření efektivity programu

Max. 250 slov

Efektivitu našich programů ověřujeme pomocí písemné i ústní zpětné vazby od pedagogů, kteří byli účastní preventivního programu. Bezprostředně po konci programu dochází také k ústní zpětné vazbě od žáků. Projekt naplňuje tematicky preventivní plány škol, se kterými dlouhodobě spolupracujeme. V rámci projektu školám předáváme zápisy z realizace programu. Školy nám také na konci každého školního roku poskytují zpětnou vazbu k programům i organizaci. Naše organizace pak na základě všech kritérií a podle svých interních postupů hledá efektivnější práci v programech i celkové spolupráce se školami.

Návaznosti / vhodné kombinace

Max. 200 slov

V případě, výskytu rizikového chování u dětí a mládeže doporučujeme školám následnou další péči:

U výskytu rizikového chování třídy: škole doporučujeme další službu naší organizace, a to programy selektivní prevence či intervence provozované výkonným ředitelem Mgr. Majáku Janem Molnárem.

V případě, že se rizikové chování vyskytlo pouze u jedince či menší skupiny, tak škole doporučujeme možnost Indikované primární prevence poskytované také naší organizací.

V případě dalších potřeb školám doporučujeme spolupráci s Dětskou psychiatrií v Liberci nebo služeb SVP ČÁP.

Také doporučujeme služeb nízkoprahových klubů poblíž místa konání programu. V Liberci doporučujeme konkrétně Nízkoprahový klub Zapes (Maják plus, z.ú.).

Formy podpory

Max. 350 slov

V rámci preventivních programů nabízíme formy podpory menšího rozsahu, především konzultace po konci programu.

Školy mohou také pro své pedagogy využít možnosti vzdělávacích programů a seminářů, které naše organizace nabízí. Po předchozí konzultaci je také možnost škole nabídnout program pro pedagogy či rodiče žáků vytvořený na míru dle požadavků školy.

Realizátor – přímý kontakt na organizaci a zodpovědnou osobu za vzdělávání v programu

MAJÁK o.p.s.

Konopná 777/8, 460 14, Liberec 14

www.majakops.cz

Mgr. Jan Molnár

ředitel, vedoucí primární prevence

Tel.: 728128513

E-mail: jan.molnar@majakops.cz